

08

επαναληπτικά
θέματα

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ»

Α. Κείμενο 1 (Βιβλίο 2, Κεφάλαιο 3, §§ 51-53)

Πάλιν δέ εισελθών εἶπεν: «Ἐγώ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὅς ἂν ὁρῶν τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπη. Καί ἐγώ οὖν τοῦτο ποιήσω. Καί γάρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τόν φανερῶς τήν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δέ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίους εἶναι τοὺς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγώ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονί ἐξαλείψω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. Καί τουτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν».

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τήν ἐστίαν καί εἶπεν: «Ἐγώ δ' ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἱκετεύω τὰ πάντων ἐννομώτατα, μὴ ἐπὶ Κριτία εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμέ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμου οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τουτόν καί ὑμῖν καί ἐμοί τήν κρίσιν εἶναι.

Καί τουτό μὲν, ἔφη, μά τοὺς θεοὺς οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι οὐδέν μοι ἀρκέσει ὅδε ὁ βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καί τουτό ἐπιδεῖξαι, ὅτι οὗτοι, οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καί περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες καλοί καγαθοί, θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καί ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδέν τό ἐμόν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τό ὑμῶν ἐκάστου».

Κείμενο 2 (Βιβλίο 2, Κεφάλαιο 4, §§ 1)

Τέτοιος στάθηκε ο θάνατος του Θηραμένη. Τότε πια θεώρησαν οι Τριάκοντα πως ήταν ελεύθεροι να τυραννούν δίχως φόβο. Όχι μόνο απαγόρευσαν σ' όσους δεν ήταν γραμμένοι στον κατάλογο να μπαίνουν στην πόλη, αλλά τους άρπαζαν κι από μέσα απ' τ' αγροκτήματά τους για να τους πάρουν, αυτοί κ' οι φίλοι τους, τη γη τους. Οι κατατρογγεμένοι κατέφευγαν στον Πειραιά, μα κ' εκεί συνεχιζόταν ο διωγμός. Τα Μέγαρα κ' η Θήβα γέμισαν πρόσφυγες.

(Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**

Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:

«Πάλιν δέ εισελθών.....λυμαινόμενον.»

«Ακούσας ταῦτα.....τήν κρίσιν εἶναι.»

(Μονάδες 30)

2. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

α) Να σχολιάσετε τη φράση: «...ὁ Θηραμένης, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν...ἰκετεύω...».

(Μονάδες 10)

β) Γιατί χαρακτηρίζονται οι Τριάκοντα «ἀδικώτατοι» και «ἀσεβέστατοι»; (Να ληφθεί υπόψη και το μεταφρασμένο κείμενο)

(Μονάδες 10)

3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Ποια τα χαρακτηριστικά του υπεύθυνου πολίτη κατά τον Θουκυδίδη;

(Μονάδες 10)

4. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

- Να βρείτε ετυμολογικά συγγενείς λέξεις μέσα από το κείμενο με τις παρακάτω: *γνωστός, φήμη, γράμμα, νόμισμα, αλοιφή.*

(Μονάδες 10)

5. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

- α) Η § 52 να γραφεί με την αλλαγή: *ὁ Θηραμένης = οἱ φεύγοντες.*

- β) Να κλιθούν στον αντίθετο αριθμό: *ἐγώ, ἄνδρα, τουτονί, ὄνομα.*

- γ) *ἀκούσας, γινώσκοντες:* να αντικατασταθούν χρονικά οι μετοχές.

- δ) *ἐννομώτατα, ἀδίκωτατοι, ἀσεβέστατοι:* να γραφούν οι βαθμοί στα αντίστοιχα επιρρήματα.

(Μονάδες 20)

6. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

- α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου: *ἀποθνήσκειν, κυρίους, πάντων, οὐδέν, τοῦτο.*

(Μονάδες 5)

β) Να συνδέσετε τους επιρρηματικούς προσδιορισμούς της στήλης Α (§ 52-53) με τους χαρακτηρισμούς της στήλης Β.

A

1. ἐπί τήν ἐστίαν
2. κατά τοῦτον
3. μόνον
4. περί ἀνθρώπους
5. καί ταῦτα γινώσκοντες

B

- α. ποσού
- β. αναφοράς
- γ. συμφωνίας
- δ. εναντίωσης
- ε. τόπου (στάση)

(Μονάδες 5)

ΧΑΛΩΝΙΑΚΩΝ
ΠΕΙΡΑΙΑΝ